

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

4. - 10. februar 2017. godine

Bilten broj 6/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Agencija bez direktora	3
Inicijative i analize.....	4
Uslovi za članove nadzornih odbora	4
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	6
"Kapilarni glasovi" u javnom sektoru	6
Poništena javna nabavka	6
Sumnja na korupciju	6
Mediji	7
Evropa traži od Srbije da odblokira borbu protiv korupcije.....	7
Agencija za borbu protiv korupcije u v.d. stanju.....	8

Aktivnosti

Transparentnost Srbija spremna je za početak novog ciklusa ocenjivanja i rangiranja gradova i opština po Indeksu lokalne transparentnosti. Nažalost ove godine nećemo oceniti sve opštine i gradova, kao što smo učinili u istraživanju LTI 2015/2016. Fokusiraćemo se na 15 odabranih po kriterijumima veličine, plasmana na prvom rangiranju i uključenosti u projekat poboljšanja transparentnosti koji smo u drugoj polovini 2016. godine sproveli uz podršku Misije OEBS-a na području Pčinjskog i Raškog okruga.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija imalo je tokom protekle nedelje 13 poziva na broj 0800 081 081, a još 17 slučajeva pristiglo je mejlom (ts@transparentnost.org.rs), poštom (Pamotićeva 31/III) ili su otvoreni na osnovu podataka pronađenih na internetu i u pres klipingu ili dobijenih ličnim kontaktom. Kao i svake nedelje, nekoliko slučajeva kojima se Savetovalište bavilo izdvajamo u posebnu rubriku u Biltenu.

Na našoj [Facebook stranici](#), ove sedmice smo objavili sedam tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktuelnostima. [Na sajtu](#) smo uglavnom prenosili zanimljive teme iz medija, a na stranici posvećenju našem Antikorupcijskom savetovalištu objavili smo nekoliko inicijativa koje smo u prethodnom periodu pokrenuli pred nadležnim organima, a na osnovu saznanja i podataka dobijenih u okviru rada Savetovališta.

U protekloj sedmici objavljene su 32 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Agencija bez direktora

8. februar 2017.

Odbor Agencije za borbu protiv korupcije nije danas izabrao direktora Agencije jer nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu glasova. Odbor je odlučio da se raspiše novi konkurs.

Podsećamo da bi Odbor trebalo da ima devet članova i da se odluke donose većinom od ukupnog broja, pa je tako potrebno pet glasova za izbor direktora. Odbor trenutno ima samo šest članova, izabranih na predlog Vlade Srbije, skupštinskog Administrativnog odbora, Vrhovnog kasacionog suda, Advokatske komore, Državne revizorske institucije i Socijalno-ekonomskog saveta.

Nedostaju članovi Odbora koji se biraju na zajednički predlog Ombudsmana i Poverenika za informacije od javnog značaja, na zajednički predlog novinarskih udruženja i na predlog predsednika Srbije.

РЕПУБЛИКА
СРБИЈА
АГЕНЦИЈА
ЗА БОРБУ
ПРОТИВ
КОРУПЦИЈЕ

Ombudsman i Poverenik su pre 22 meseca predložili Vidu Petrović Škero, ali se skupštinski Odbor za pravosuđe do danas nije izjasnio o tom predlogu. Novinarska udruženja su u aprilu 2016. predložila Živojina Rakovčevića (nekadašnjeg člana Saveta RRA), predlog je ponovljen u avgustu 2016, skupštinski odbor je potom taj predlog prosledio parlamentu, ali

se u plenumu o njemu nije raspravljalo, iako je u međuvremenu za člana Odbora izabrana Danica Marinković koju je naknadno predložio skupštinski Administrativni odbor.

Konačno, predsednik Srbije je polovinom decembra predložio dvoje kandidata za člana Odbora, ali taj predlog još nije razmatran.

Prema dostupnim podacima, jedan od tih kandidata je bio predsednik okružnog odbora SNS, a drugi gradski odbornik SNS. Po Zakonu, član Odbora Agencije ne može da bude član političke stranke.

Inicijative i analize

Uslovi za članove nadzornih odbora

6. februara 2017.

TS je inicirala da Ministarstvo privrede pokrene proceduru izmene Zakona o javnim preduzećima kako bi se precizirale odredbe u vezi sa uslovima koje treba da ispuni član nadzornog odbora javnog preduzeća ili da se propiše obaveza da se podzakonskim aktom utvrde merila za utvrđivanje stručnosti članova NO.

Ova inicijativa je u vezi sa jednom ranijom inicijativom ALAC-a. Naime, anonimni građanin obratio se 16. novembra 2016. telefonom Antikorupcijskom savetovalištu Transparentnosti Srbija. Izrazio je sumnju da pojedini članovi nadzornog odbora Javnog komunalnog preduzeća Paraćin ispunjavaju uslove za te funkcije, predviđene Zakonom o javnim preduzećima. TS je u vezi sa konkretnim slučajem pokrenula posebnu inicijativu kako bi podaci o članovima NO postali dostupni javnosti. JKP Paraćin je odmah postupilo po toj inicijativi i ispunilo zakonsku obavezu. Uvidom u te podatke, ali i u podatke o članovima NO u nekoliko drugih preduzeća TS je konstatovala da na osnovu onoga što je objavljeno nije moguće nedvosmisleno utvrditi da li članovi NO ispunjavaju uslov iz člana 18 Zakona o JP (pored ostalog najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima koji su povezani sa poslovima javnog preduzeća i da poznaju oblast korporativnog upravljanja ili oblast finansija).

Od nekoliko JP i njihovih osnivača zatražen je dokument koji pokazuje na koji način je utvrđeno da članovi NO ispunjavaju postavljene uslove. U jednom slučaju dobijene su izjave kandidata da poseduju tražena znanja.

ИЗЈАВА

ОВИМ, ПОД ПУНОМ КРИВИЧНОМ И МАТЕРИЈАЛНОМ ОДГОВОРНОШЋУ
ИЗЈАВЉУЈЕМ ДА ПОСЕДУЈЕМ ЕЛЕМЕНТАРНО ЗНАЊЕ ИЗ ОБЛАСТИ
КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА И ФИНАНСИЈА.

У Инђији, дана 3. 06. 2016.

ИЗЈАВУ ДАО,

2 Kyriakos

(име и презиме)

Na osnovu ostalih odgovora ("ne posedujemo traženi dokument", "to utvrđuje osnivač" i sl) zaključili smo da ne postoji procedura za utvrđivanje da li kandidati ispunjavaju uslove, te je pokrenuta inicijativa da se ova oblast kvalitetnije uredi:

Republika Srbija

Ministarstvo privrede

posebni savetnik ministra

Zoran Bašić

Poštovani g. Bašić,

organizacija Transparentnost Srbija proveravala je stanje u vezi sa nadzornim odborima javnih preduzeća. Reč je o poštovanju uslova za članove NO propisanih članom 18 Zakona o JP, odnosno obavezi da se razreše članovi NO koji ne ispunjavaju ove uslove. Podsećamo da je 4. septembra istekao rok za razrešenje, propisan prelaznom odredbom (član 80).

U vezi sa uslovima propisanim članom 18, stav 1, tačke 4 i 5, pojavile su se dve nedoumice, te Vas molimo da nam pomognete u pronalasku odgovora na pitanje na koji način bi trebalo tumačiti ovu odredbu i na koji način se to činilo u dosadašnjoj praksi - primeni Zakona o JP.

Kao jedan od uslova za umenovanje za predsednika ili člana NO, u pomenutoj tački 5 se propisuje da lice "poznaje oblast korporativnog upravljanja ili oblast finansija".

S obzirom na to da nijednim drugim aktom nije propisano na koji način se utvrđuje "poznavanje oblasti", molimo za tumačenje šta se imalo u vidu prilikom pripreme zakona i informaciju (ukoliko Ministarstvo raspoláže) na koji način se to radi(lo) u praksi sa republičkim javnim preduzećima tokom šest meseci propisanih prelaznom odredbom kao rok za razrešenje članova koji taj uslov ne ispunjavaju.

Tačka 4 pomenutog člana Zakona propisuje da predsednik i članovi NO moraju da imaju "najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima koji su povezani sa poslovima javnog preduzeća". U ovom slučaju otvara se pitanje da li se pod "poslovima koji su povezani sa poslovima javnog preduzeća" podrazumeva osnovna odnosno pretežna delatnost javnog preduzeća ili tu spadaju i "druge delatnosti" propisane osnivačkim aktom i/ili statutom. Napominjemo da u slučaju nekih javnih preduzeća druge delatnosti obuhvataju izuzetno širok dijapazon (primer Pošte Srbije - od drumskog saobraćaja, preko brokerskog posredovanja, do muzejske delatnosti i trgovine).

Koristimo ovu priliku da ukažemo da bi u svakom slučaju bilo dobro da se ove odredbe preciziraju, ili da se propiše obaveza da se, kao i u slučaju izbora direktora, propiše podzakonski akt, odnosno merila za utvrđivanje stručnosti članova NO.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

"Kapilarni glasovi" u javnom sektoru

U vezi sa slučajem koji se najpre pojavio u medijima, a odnosi se na pritisak u vezi sa prikupljanjem glasova, pristiglo nam je nekoliko slučajeva koji su opisani na sličan način. Navodi se da postoje slični problemi, te da direktori određenih javnih preduzeća, kao i njihovi zamenci, vrše pritiske na zaposlene, kako bi se prikupljali, tzv. „kapilarni glasovi“, te da se ova vrsta pritiska odnosi i na aktivnosti zaposlenih („spontani doček“) u vezi sa posetama visokih zvaničnika Vlade Republike Srbije.

Poništena javna nabavka

Dobili smo dopis kojim se ukazuje na potencijalne nepravilnosti oko otvaranja jednog postupka u Rudniku bakra u Boru, gde na otvaranju postupku nisu poštovane zakonske procedure, pre svega u vezi sa podacima koji se iznose prilikom postupka otvaranja ponuda. Tako je kazano da je komisija naručioca odbila da prisutnim ponuđačima na otvaranju saopšti ponuđene cene iz dostavljenih ponuda, te da su nekoliko dana nakon toga, ponuđači obavešteni da se postupak obustavlja. TS će pokušati da prikupi sve podatke u vezi sa konkretnim postupkom, te da se, izmedju ostlaog i informišemo o tome zašto nisu podnošeni zahtevi za zaštitu prava, te da li su nakon obustavljanja postupka preduzimate druge pravne radnje.

Sumnja na korupciju

Gospođa iz Novog Sada se požalila na nepostupanje Centra za socijalni rad u određenom slučaju, kao i očigledno stavljanje na stranu jednog od učesnika spora iz oblasti porodičnog prava, te dalje zloupotrebe od strane sudija u postupku. S obzirom na to da su preduzete određene mere, te da su podnete prijave protiv onih za koje se smatra da su korumpirani u konkretnim postupcima, organizacija TS će pratiti postupanje nadležnih organa, prikupljati informacije o nalazima i preduzetim radnjama.

Mediji

Evropa traži od Srbije da odblokira borbu protiv korupcije

Danas, A.Roknić, 10. februar 2017.

Delegacija Evropske komisije, koja proverava napredovanje Srbije u Poglavlju 23 pravosuđe i ljudska prava, zatražila je od Srbije da odblokira rad nezavisnih tela koja se bore protiv korupcije - Agencije za borbu protiv korupcije i Saveta za borbu protiv korupcije, saznaje Danas.

Kako objašnjava više izvora lista koji su upućeni u razgovore, Vladi Srbije je „snažno preporučeno“ da „uvažava i reaguje na izveštaje Saveta za borbu protiv korupcije“, ali i da na predlog Saveta izabere veći broj članova tog antikorupcijskog tela, odnosno da „kadrovski osposobi Savet“.

Savet za borbu protiv korupcije, koji je vladino savetodavno telo, u blokadi je već tri i po godine, a sve vlade od njenog osnivanja - oktobra 2001. godine pa do danas odbijaju komunikaciju sa ovim vladinim savetodavnim telom. U ovom trenutku Savet je u potpunoj blokadi koja traje tri i po godine, jer Vlada Srbije odbija da izabere osam novih članova Saveta a uz postojećih pet članova Savet bi bio osposobljen da nastavi rad. Istovremeno, Savet je Vladi Srbije predložio pet članova, ali Vlada do danas ništa nije uradila da popuni njegov sastav i osposobi ga za rad.

Advokat Dušan Slijepčević, član Saveta za borbu protiv korupcije, kaže za Danas da Vlada Srbije nikada nijedan izveštaj nije razmatrala od osnivanja Saveta 2001. godine. - Slali smo izveštaje vladi redovno. Čak ni o izveštaju o 24 sporne privatizacije nikada nismo dobili povratnu informaciju da li je razmatrana ili nije. Jednom smo bili kod tadašnjeg ministra kulture i informisanja Ivana Tasovca kada smo uradili izveštaj medijima i to je to, naglašava Slijepčević.

Agencija za borbu protiv korupcije je takođe u krnjem sastavu jer nema devet članova, nego samo šest, a u toku je izbor za direktora Agencije.

Istovremeno, čak 54 državne institucije koje sprovode Akcioni plan za Poglavlje 23 su podnele tromesečne izveštaje o primeni tog poglavlja. Izveštaje su podneli i predstavnici civilnog društva.

Kako za Danas objašnjava Milan Antonijević, direktor JUKOM-a, civilno društvo je [podnelo izveštaj o praćenju Poglavlja 23](https://goo.gl/5l8YqP) (<https://goo.gl/5l8YqP>), odnosno šta je usvojeno od zakona a šta nije, kao i koji zakoni se ne sprovedu na adekvatan način.

- Srbija je dužna da uradi šestomesečni presek sprovođenja Poglavlja 23 i to je učinjeno jednim temeljnim dokumentom koji je poslat EU - ističe Antonijević. Na pitanje koje je primedbe imalo civilno društvo na sprovođenje Poglavlja 23, Antonijević kaže da „moramo biti iskreniji prema tome šta je sve učinjeno kao pomak u pravosuđu, medijima i manjinskim pravima“.

- Kasni se sa usvajanjem brojnih zakona, recimo o besplatnoj pravnoj pomoći - navodi Antonijević i dodaje da su pominjani konkretni slučajevi slučaj diskriminacije iz 2009. godine.

Pogledajte [analizu TS](https://goo.gl/NCE2F0) (<https://goo.gl/NCE2F0>) o nezavisnom monitoringu evropskih integracija

Agencija za borbu protiv korupcije u v.d. stanju

N1, 9. februar 2017.

Ni četiri i po sata nije bilo dovoljno da se, tajnim glasanjem, izglasa jedan od kandidata za novog direktora Agencije za borbu protiv korupcije. Nepotpun sastav Odbora, koji broji šest umesto predviđenih devet članova, nije imao jedinstven stav.

"Jednostavno, nismo mogli da se skupimo pet glasova za jednog kandidata, toliko je glasova potrebno da bi neki kandidat bio izabran za direktora. Ali mislim da to nije strašno, to je sastavni deo jednog rada, koji se može nazvati demokratski, a mi smo stvarno poštovali zakonsku proceduru", kaže predsednik Odbora Agencije za borbu protiv korupcije Dragan Mitrović.

Na pitanje kako komentariše medijske navode da su četiri prijavljena kandidata povezana sa bivšim ministrom pravde Nikolom Selakovićem, Ministarstvom pravde i SNS-om, Mitrović navodi da niko od kandidata nije član niti jedne stranke. "Kakav to uticaj na rad Agencije ima, pokazuje jučerašnji dan. Nismo izabrali direktora. Da je bilo uticaja verovatno bi bio izabran", odgovara Mitrović.

Iz Transparentnosti Srbija kažu da je "izigravanje" Zakona i ako je neko bio član stranke u skorijoj prošlosti, a da se potom na konkurs prijavi kao nesranačka ličnost. Kritikuju i činjenicu da odluke donosi nepotpun sastav Odbora. "Na ovaj način zaista ima osnova da javnost posumnja da se manipuliše sastavom Odbora, neki kandidati su veoma brzo birani, a prošlo je 22 meseca kako su Poverenik i Ombudsman predložili Vidu Petrović -Škero.

Potrebno je da javnost zaista bude sigurna, da svi imamo poverenja, da će neko ko dolazi na mesto direktora zaista raditi u interesu borbe protiv korupcije i Agencije i da neće imati bilo kakve partijske repove", smatra Zlatko Minić. Trebalo bi zato prvo izabrati preostale članove Odbora, jer je ključno da se odluka o direktoru donese u punom sastavu - zaključuje Minić, uz konstataciju da se svako od članova u glasanju vodi svojim moralnim načelima.

Agencija za borbu protiv korupcije donela je odluku da raspiše novi konkurs za izbor direktora, koji će biti objavljen u prvom narednom Službenom glasniku, a kandidati imaju 15 dana da podnesu prijave. U Odboru očekuju da će se proces izbora novog direktora završiti do kraja marta, jer bi u suprotnom - kako kaže i sam predsednik Odbora - jedino ispravo bilo da svi članovi tog tela, podnesu ostavke.

